

NYNÄSHAMNS KOMMUN
Miljö- och samhällsbyggnads-
förvaltningen

Beslut om nya reservatsföreskrifter för Örens naturreservat i Nynäshamns kommun

Bilagor:

1. Skötselplan för Örens naturreservat
2. Karta över Örens naturreservat
3. Karta över nyckelbiotoper/naturvärdesobjekt
4. Geologisk karta

Administrativa uppgifter om naturreservatet

Namn	Örens naturreservat
Objektnummer	0192-03-001K
Kommun	Nynäshamns kommun
Socken	Torö
Fastigheter	Delar av Ören 1:90, Ören 1:110, 1:11, 1:41, 1:10, 1:94
Lägesbeskrivning	Ekonomiska kartan blad nr 09842 och 09843. Området ligger på södra Torö, ca 15 km sydväst om tätorten Nynäshamn.
Areal	ca 116,8 ha
Därav landareal	ca 106,4 ha
Markägare	Nynäshamns kommun och enskilda

Reservatsförvaltare   Nynäshamns kommun

Inom Örens naturreservats gränser finns också delar av Natura 2000-området Reveln-Kolguskär (SE 0110082) för vilket Länsstyrelsen 2007-02-02 fastställt en bevarandeplan. Enligt EU´s art- och habitatdirektiv skyddas i bevarandeplanen naturtyperna ”Ånnuell vegetation på driftvallar” (naturtypskod 1210) och ”Sandstränder med perenn vegetation i Östersjön” (naturtypskod 1640).

Beslut

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar kommunfullmäktige i Nynäshamns kommun att förklara det område som angivits på bifogad karta, (bilaga 2) som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara Örens naturreservat.

Detta beslut gäller under förutsättning att Länsstyrelsen beslutar upphäva sina beslut från den 22 februari 1982 (dnr 11.126-838-80) och den 13 september 1994 (dnr 231-1994-22129) och att detta vinner laga kraft.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara ett område av stor betydelse för friluftslivet samt att skydda områdets geologiska värden och den speciella floran och faunan.

Syftet ska uppnås genom att

- särskilt värdefulla skogar och nyckelbiotoper undantas från skogsbruk eller sköts helt på naturvårdens villkor.
- förutsättningarna för det rörliga friluftslivet stärks genom enkla anordningar som ska möjliggöra naturupplevelser.
- bebyggelse eller större anläggningar ska inte tillkomma.

Beslutet bidrar även till att uppfylla två de nationella miljö kvalitetsmålen ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” och ”Levande skogar”.

”Hav i balans samt levande kust och skärgård” uppnås genom att marina miljöer med höga natur-, kultur- och upplevelsevärden ges ett långsiktigt skydd.

”Levande skogar” uppnås genom att skogens biologiska mångfald bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas.

Prioriterade bevarandevärden

Områdets geologiska värden det vill säga den stora isälvsavlagringen med sina strandvallar och klapperstenstränder som förekommer mycket sparsamt inom länet.

Naturmiljön med de olika naturtyper som finns i området som till exempel strandtallskogen med sina mjölonmattor, flera värdefulla nyckelbiotoper inom Örens inre skogsområde och den särpräglade strandvegetationen.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige i Nynäshamns kommun med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

A Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområde.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. uppföra ny byggnad annat än sanitära anordningar för friluftslivet
2. bedriva täkt

3. bedriva verksamhet som väsentligt ändrar området topografi eller hydrologi som att gräva, spränga, schakta, utfylla, tippa eller muddra
4. anlägga brygga eller annan anordning i vattnet
5. använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödningsmedel
6. anlägga campingplats
7. anlägga väg
8. avverka levande eller döda träd, ta bort vindfällan eller utföra andra skogliga åtgärder i områden som framgår av bilaga 3 annat än naturvårdsåtgärder som anges i skötselplanen
9. uppföra mast eller vindkraftverk
10. sätta upp skylt, affisch eller liknande anordning utöver reservats- och vägvisningsskyltar och vägföreningens anslagstavla.

Utan kommunens tillstånd är det förbjudet att:

11. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med området skötsel samt för skogsbrukets behov
12. anlägga stig eller parkeringsplats
13. uppföra stängsel förutom stängsel kring tomtplats
14. avverka eller utföra andra skogliga åtgärder utöver vad som framgår av bifogad skötselplan.
15. dra fram ledningar i luft, mark eller vatten.

B Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatets gränser samt uppsättning av reservatsskyltar, vägvisare och övriga upplysningsskyltar.
2. Röjning, avverkning, anläggande av stigar, parkeringsplatser och liknande åtgärder som framgår av bifogad skötselplan.
3. Undersökning av växt- och djurlivet och geologiska förhållanden i reservatet.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. ställa upp husvagn annat än på den stora parkeringen (öster om Ören 1:7) och inte mer än två dygn
2. parkera annat än på anvisade platser (se kartbilaga i skötselplanen)
3. elda
4. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller gräva upp växter
5. plocka stenar
6. rida annat än på befintliga vägar och stigar

Undantag

Föreskrifterna under A och C ska inte utgöra hinder mot

- åtgärder som är nödvändiga i samband med områdets skötsel och som anges i bifogad skötselplan
- skötsel av befintliga ledningsgator, vägar och stigar

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer kommunfullmäktige i Nynäshamns kommun bifogad skötselplan (bilaga 1) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är Nynäshamns kommun förvaltare i naturvårdshänseende för naturreservatet.

Skälen för kommunens beslut

Översiktlig beskrivning av området

Ören, som består av en stor flack isälvsavlagring, är en udde på sydvästra Torö och bildar länets sydligaste utpost på fastlandssidan. Sådana sand- och grusavlagringar som finns här förekommer mycket sparsamt inom länet i anslutning till skärgård.

Ören erbjuder en fantastisk utsikt ut över havet mot den öppna horisonten vilket lockar många besökare.

Vegetationen består till större delen av sandhed med tallskog, där inslaget av martallar är påfallande. På klapperstränderna finns sällsynta strandväxter såsom strandkål, marviol och strandärt. Högre upp från stranden mot strandtallskogen växer mjölon i stora sammanhängande gröna mattor. Områdets känslighet för ingrepp i kombination med utnyttjandet som besöksområde kräver särskilt hänsynstagande.

Ören är också en av Stockholms läns bästa sträckfågellokaler som regelbundet besöks av ett stort antal ornitologer från såväl Nynäshamns kommun som hela Stockholms län

Området utnyttjas även flitigt av både vind-, våg- och kitesurfare på grund av de utmärkta vind- och vågförhållandena som råder vid viss väderlek. Ören anses vara ett av Sveriges absolut bästa surfställen. Sedan ca 15 år har det svenska mästerskapet i vågsurfing arrangerats här.

Stränderna är attraktiva för bad, speciellt den långgrunda sandstranden på Örens norra sida. Även fritidsfiskare söker sig till området.

Cirka 100 m öster om den stora parkeringsplatsen ligger två stenrösen som ser ut som gravar från bronsåldern (ca 1500 f.kr – 500 f.kr). Rösena är fornlämningar och därmed skyddade enligt lag och får inte skadas på något sätt.

Skogen på Ören har höga värden med en för länet ovanlig naturtyp. Skogsmarken är strövvänlig vilket bidrar till de höga rekreativvärdena.

Strandskogen mellan vägen och vattenlinjen i söder och väster kännetecknas av en vindpinad tallskog med en undervegetation av ljung och lingonris. Den hedtallskog som under lång tid fått utvecklas fritt längs med Örens kust har dessutom mycket höga entomologiska värden - tack vare de klimatologiska förhållandena.

Inom Örens naturreservat har fem skogsområden klassats som s.k. nyckelbiotoper och som har särskilt höga naturvärden.

Ärendets beredning

Avstyckningar på Stenstranden inleddes 1937-38 och ett flertal tomter bildades. Under 40- och 50-talet avstyckades ytterligare några tomter. I slutet på 70-talet gjordes en detaljplan för 14 nya fritidshus och 1982 tog länsstyrelsen beslut om att bilda ett naturvårdsområde.

Nynäshamns kommun har nu arbetat fram ett förslag för bildande av Örens naturreservat där kommunen övertar länsstyrelsens roll som reservatsförvaltare.

Kommunens bedömning

Kommunen finner sammanfattningsvis att vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen, i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken, finns det skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området och att besluta om föreskrifter för området samt att fastställa en skötselplan för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan

Ören ligger inom det område av Stockholms skärgård som pekats ut som riksintresse för naturvård. I regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUFS) utpekas Ören som ett utflyktsområde. Delar av reservatet har sedan tidigare status som Natura 2000-område (Reveln-Kolguskär SE 110082).

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom besvär till Länsstyrelsen i Stockholms län